

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

IKT pārvaldības audits

Vija Kurpniece

17.02.2015.

Šodienas diskusiju mērķis

- Ievadīt jautājumus par IKT pārvaldību un tās auditēšanu, uzklaut Jūsu komentārus
- Bet ne sniegt detalizētus skaidrojumus par IKT pārvaldības audita vadlīnijām -> mācības VAS un 24.03.2015. diskusija
- > dot vārdu mūsu pieaicinātajiem ekspertiem un pēc iespējas viņus izjautāt par «terra incognita»

Audita pamats

Saskaņā ar MK 28.10.2014. rīkojumu Nr.615 «Par kopējām valsts pārvaldē auditējamām prioritātēm 2015.gadam» jānovērtē:

IKT pārvaldības organizēšanu, nepieciešamo resursu plānošanu, uzskaiti, sagādi, ieviešanu, izmantošanu, uzturēšanu, koplietošanu, optimizēšanu* -> **IKT pārvaldības organizēšanu**

VIS drošības pasākumu izveidi

* - MK 29.03.2011. noteikumu Nr.233 “Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nolikums” 5.7.4.p. un MK 03.09.2013. noteikumu Nr.759 “Valsts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvaldības vadītāju foruma nolikums” 6.1., 6.2.p.

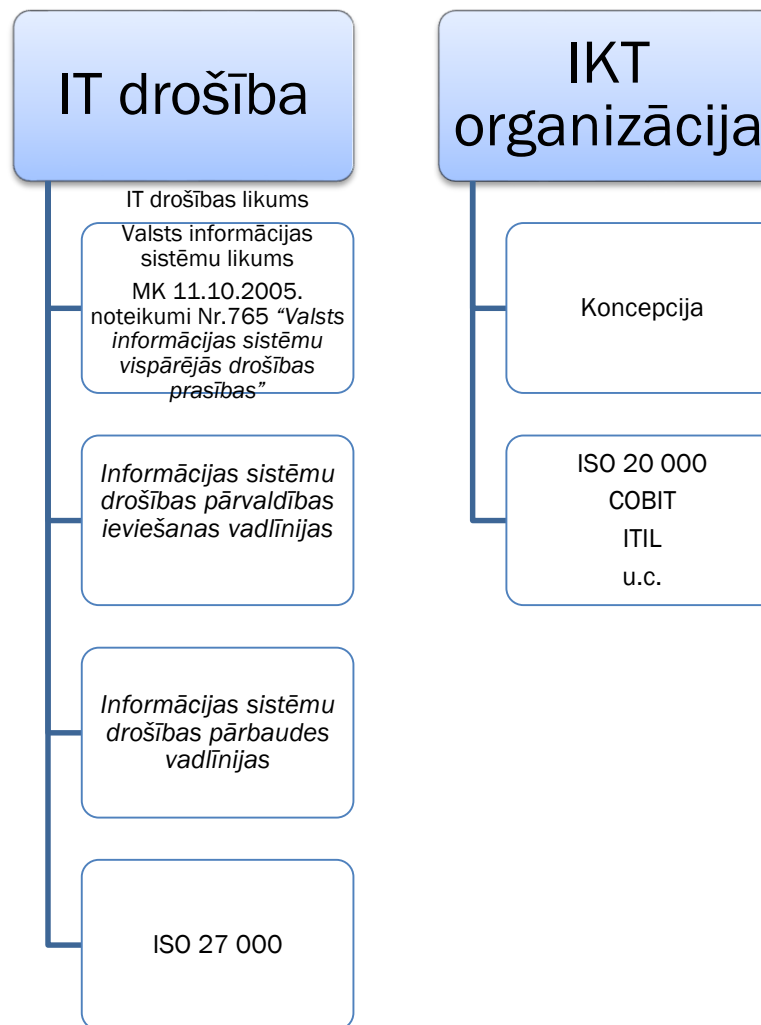

Prioritātes izvirzīšanas riski, problēmas

- ✓ IKT organizatoriskā struktūra un tehnoloģiskā arhitektūra ir sadrumstalota, līdz ar to tas liedz optimāli pārvaldīt valsts IKT resursus, sekmīgi izpildīt ES un Latvijas tiesību aktos izvirzītos mērķus informācijas sabiedrības un e-pārvaldes attīstībai.
- ✓ Ne vienmēr nodrošināta IT pārvaldības sasaiste ar iestāžu mērķiem un vajadzībām.
- ✓ koncepcijas «Valsts IKT pārvaldības organizatoriskais modelis» neīstenošana
- ✓ VARAM 2013.gada situācijas analīze liecina, ka puse valsts IS pārziņu nenodrošina NA noteiktos drošības pārvaldības pasākumus.

IKT pārvaldība un tās novērtēšanas kritēriji:

IKT organizācijas novērtēšanas kritēriji (1)

- ❑ Dažādu IT standartu IT procesu savstarpējā salīdzināšana, lai kopā ar VARAM vienotos par IKT pārvaldības ietvaru -> noteiktu vienotu audita vidi
- ❑ Darba grupas vienošanās rezultātā – COBIT 4.1 (IT pārlicības vadlīnijas) (*IT Assurance Guide*)), jo vienkāršāks, nekā COBIT 5 un piedāvā gatavas audita programmas (ISACA -)
- ❑ *IKT pārvaldības ietvars – skatīt Excel «IKT pārvaldības ietvars (COBIT 4.1)»*

Audita mērķi

- Novērtēt IKT pārvaldību ministrijā/iestādē.
- Novērtēt IKT pārvaldības atbilstību valsts IKT pārvaldības organizatoriskajam modelim (apstiprināts ar MK 19.02.2013. rīkojumu Nr.57).
- Novērtēt VIS drošības pasākumu izveidi.

Auditu komandas – ja resorā ir vairākas IAS

Resori, kuros iekšējais audits darbojas gan ministrijā, gan ministrijas padotības iestādēs, plāno kopīgu **horizontālo prioritāro auditu**, sadalot darbu atbilstoši ministra noteiktajai iekšējā audita sistēmai, jo:

- nepieciešama informācija par prioritārā audita rezultātiem gan resora, gan konkrētās ministrijas/iestādes griezumā.

Audita periods

□ no 19.02.2013. – 2015.gada 1.ceturksnim

- lai novērtētu MK 19.02.2013. Nr.57 «*Par koncepciju «Valsts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvaldības organizatoriskais modelis»»* 3.2.app. izpildi – visām ministrijām sešu mēnešu laikā pēc koncepcijas apstiprināšanas atbilstoši IKT pārvaldības modelim savā resorā izveidot resora IKT pārvaldības organizācijas;
- lai varētu salīdzināt plānus un to īstenošanu;
- incidentu un problēmu reģistrs – 2014.gads un aktuālais reģistrs.

Sistēmas izpēte (1)

Auditors iepazīstas ar ministrijas un iestādes kontroles uzbūvi IKT pārvaldības īstenošanā:

- izvērtē, vai var paļauties uz iepriekšējā audita rezultātiem (ievērots auditēšanas biežums, sakrīt iepriekšējā audita apjoms ar prioritārā audita apjomu, veic ieteikumu ieviešanas pēcpārbaudes (kontroļu testēšanu);
- pienākumu un atbildības sadalījumu (*t.sk., struktūra, padotība, IT padome, IT palīdzības dienests*);
- iekšējām procedūrām, plāniem (*piemēram, stratēģiskie, gada, iepirkumu, IKT centralizācijas, reorganizācijas*);
- identificē IKT resursus grāmatvedības uzskaitē, inventarizācijas sarakstos, IT palīdzības dienesta reģistros, veicot aptaujas;
- apzinās iestādes pārziņā esošās IS un VIS;

Sistēmas izpēte (2)

- apzinās IT ārpakalpojumus – līguma priekšmets, periods, līgumcena (pakalpojumu, starpresoru vienošanās, sadarbības līgumu izpēte), lai apzinātu IT budžetu;
- veic intervijas, lai saprastu izveidoto procesu praksē.

Padotības iestāžu izlases kritēriji

Lai identificētu, kurā no padotības iestādēm veikt detalizētas pārbaudes, var tikt piemērota izlase pēc šādiem kritērijiem:

- padotības iestāde īsteno publiskās pārvaldes funkcijas;
- VIS skaits un VIS ietekme uz organizācijas funkciju īstenošanu;
- IS lietotāju skaits;
- IT budžets nav nodalīts no pārējā budžeta;
- ārpakalpojuma līgumu skaits, izmaksas.

Lēmumu par to, kuru no padotības iestādēm auditēt, pieņem iekšējā audita struktūrvienības vadītājs, ņemot vērā resora IKT vadītāja (deleģētā IKT vadītāju foruma locekļa) viedokli.

Audita programmas (2.piel.) veidošanas principi

COBIT 4.1 kontroles mērķis	Risks	Pārbaudes metode	Jautājumi/piezīmes
PO4.13 IT personāls, kas veic kritiski svarīgus amata pienākumus			
Definēt un identificēt IT personālu, kas veic kritiski svarīgus amata pienākumus un samazināt atsevišķa indivīda atkarību no kritiskās funkcijas īstenošanas.	<ul style="list-style-type: none">• Nepietiekamas IT personāla, kas veic kritiski svarīgus amata pienākumus, prasmes• Atkarība no viena eksperta• Nepietiekama pēctecība	<ul style="list-style-type: none">• Novērtēt, vai organizācijā ir noteikta kārtība šī IT personāla aizstāšanai• Novērtēt, vai vadība apzinās atkarību no šī IT personāla	

Koncepcijas atbilstības novērtējums

Vadlīniju 3.pielikums “IKT pārvaldības atbilstība koncepcijai”
(uz doto brīdi divas alternatīvas):

- 3.1. darba dokuments
- 3.2. darba dokuments
- 3.3. darba dokuments

VIS drošības pasākumu izveide

4.pielikums “Valsts informācijas sistēmu drošības pasākumu izveide”

5.pielikums “Pārskats par VIS drošības pārvaldības pasākumu izveidi”

Kas veicams pie vadlīnijām

- Vienoties par auditējamās prioritātes pārskata saturu un formu
- Pārskatīt Excel par koncepcijas īstenošanu (2 alternatīvas)
- Vēlreiz iziet cauri 2.pielikumam “Audita programma” – apvienošanas iespējas, jēdzienu vienvērdīgums, lieko pārbaūžu izņemšana (ja tādas ir), gramatika
- Katras kontroles briedums (attīstības pakāpe)?
- Izrunāt auditoru bažas darba grupā
- Valsts kontroles atbalsts - izskatīt, papildināt IKT pārvaldības audita vadlīnijas

Auditējamās prioritātes rezultāts

- Pievērsta uzmanība IKT pārvaldībai katras institūcijas līmenī un sniegts pamatots viedoklis par IT vadības sistēmu institūciju vadītājiem.
- Tiesību aktu neievērošanas gadījumā noskaidroti un analizēti cēloņi, kāpēc netiek ievēroti tiesību akti par resursu daļēju centralizāciju un valsts informācijas sistēmu drošības pārvaldību.
- Uzlaboti un unificēti IKT pārvaldības procesi valsts pārvaldes iestādēs, mazināti IKT pārvaldības riski.
- Iegūta pamatota informācija MK un VARAM turpmāko lēmumu pieņemšanai IKT pārvaldības attīstībai.
- Celta iekšējo auditoru kompetence IT auditu veikšanā.

Termiņi

- līdz **27.02.2015.** Jūsu komentāri, ierosinājumi, idejas par vadlīniju projektu
- paralēli darba grupas tikšanās
- **13.03.2015.** – vadlīniju apstiprināšana
- Nedēļā no **16.03.2015. – 20.03.2015.** auditoru apmācības VAS
- **24.03.2015.** auditoru tikšanās par vadlīniju piemērošanu un IKT pārvaldības labo praksi valsts pārvaldē
- Turpmāk – audita starpposmu diskusijas un diskusija par auditējamās prioritātes PVN

Lai mums kopā izdodas!

